

Uchwała nr 98/17
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 20 czerwca 2017 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486, 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 730 i 935) oraz art. 91 ust. 3 i art. 92 ust. 1c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, 785 i 898) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

W uchwale nr 164/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11273), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 1 do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) załącznik nr 2 do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały;
- 3) załącznik nr 3 do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszej uchwały;
- 4) załącznik nr 4 do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszej uchwały;
- 5) załącznik nr 6 do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 5 do niniejszej uchwały;
- 6) załącznik nr 7 do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 6 do niniejszej uchwały;
- 7) załącznik nr 8 do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 7 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Załącznik, o którym mowa w § 1 pkt 4, w brzmieniu nadanym niniejszą uchwałą, ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2018 r.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego

Ludwik Rakowski

Uzasadnienie

W dniu 28 października 2013 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę Nr 164/13 w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu.

Zgodnie z art. 91 ust. 9c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.), w przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały uchwalone, a standardy jakości powietrza są przekraczane – zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, określając w nim działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenie, obejmujących w szczególności osoby starsze i dzieci.

Z rocznych ocen jakości powietrza za lata 2014 i 2015 wynikało, że standardy jakości powietrza nie były dotrzymane. Ponadto z informacji uzyskanych w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie wynikało, że standardy nie były dotrzymane również w 2016 r., (potwierdza to roczna ocena jakości powietrza za 2016 rok, przekazana Zarządowi Województwa Mazowieckiego na początku maja 2017 r.), w związku z powyższym konieczne było opracowanie projektu aktualizacji programu ochrony powietrza.

Podstawę do aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej (Programu) stanowią analizy i prognozy zawarte w opracowaniu pt.: „Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2,5”, wykonanym przez ATMOTERM S.A., dokumentującym przyczyny występowania przekroczeń, wskazującym rodzaj źródeł emisji mających wpływ na występowanie przekroczeń oraz zawierającym propozycję aktualizacji działań naprawczych i kierunków działań zmierzających do przywrócenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu.

Projekt aktualizacji Programu powstał z uwzględnieniem:

1. rozporządzeń Ministra Środowiska:
 - z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1028),
 - z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031),
 - z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1032),
 - z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914),
2. publikacji:
 - „Aktualizacja zasad sporządzania naprawczych programów ochrony powietrza w strefach”,
 - „Wskazówki metodyczne dotyczące modelowania matematycznego w systemie zarządzania jakością powietrza,
 - wyników ocen jakości powietrza wykonanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie za lata 2010-2015.

W Programie zaktualizowano:

1. część opisową programu ochrony powietrza, która obejmuje:
 - informacje ogólne na temat lokalizacji i topografii strefy,
 - opis stanu jakości powietrza w strefie,
 - przewidywany poziom substancji w powietrzu w strefie w roku prognozowanym,
 - harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji Programu,

- listę działań krótkoterminowych zmierzających do ograniczenia ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego i dopuszczalnego substancji w powietrzu.
- 2. część wyszczególniającą obowiązki i ograniczenia wynikające z realizacji programu ochrony powietrza, która określa:
 - organy administracji publicznej właściwe w sprawach: przekazywania organowi określającemu program ochrony powietrza informacji o wydawanych decyzjach, których ustalenia zmierzają do osiągnięcia celów Programu, wydania aktów prawa miejscowego i monitorowania realizacji Programu lub poszczególnych zadań Programu;
 - podmioty korzystające ze środowiska i ich obowiązki ustalone w Programie.
- 3. uzasadnienie zakresu określonych i ocenionych w programie ochrony powietrza zagadnień, które obejmuje:
 - uwarunkowania wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze strefy;
 - charakterystykę techniczno-ekologiczną instalacji, urządzeń, których funkcjonowanie stanowi znaczący udział w poziomach substancji w powietrzu, i rodzajów powszechnego korzystania ze środowiska oraz ocenę możliwych do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia ich oddziaływania;
 - bilanse substancji zanieczyszczających powietrze wykonane dla podmiotów korzystających ze środowiska na zasadzie powszechnego korzystania ze środowiska i napływów substancji zanieczyszczających powietrze spoza obszaru strefy, które oddziałują na poziomy substancji w powietrzu
 - szacunkowe wyliczenie czasu potrzebnego do osiągnięcia celów zakładanych w programie ochrony powietrza;
 - opis działań naprawczych możliwych do zastosowania, które nie zostały wytypowane do wdrożenia w programie ochrony powietrza, wraz z uzasadnieniem przyczyn ich niezastosowania;
 - analizę dokumentów, materiałów i publikacji wykorzystanych do opracowania programu ochrony powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem: pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wykazów rodzajów i ilości substancji wprowadzanych do powietrza, sporządzanych w ramach systemu opłat za korzystanie ze środowiska, opisów technik i technologii dotyczących ograniczania wprowadzania substancji do powietrza, rejestrów znajdujących się w Krajowym Rejestrze Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, obowiązujących i zakończonych powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko, polityk, strategii, planów i programów o charakterze ogólnokrajowym;
- 4. część opisową planu działań krótkoterminowych, która obejmuje:
 - analizę stanu jakości powietrza w strefie,
 - zakres działań i sposób postępowania w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego i dopuszczalnego substancji w powietrzu,
- 5. część wyszczególniającą obowiązki i ograniczenia wynikające z realizacji planu działań krótkoterminowych, która wskazuje:
 - organy administracji publicznej właściwe w sprawach: przekazywania organowi określającemu plan działań krótkoterminowych informacji o wydawanych decyzjach, których ustalenia zmierzają do osiągnięcia celów planu, wydania aktów prawa miejscowego, monitorowania realizacji poszczególnych zadań planu działań krótkoterminowych;
 - podmioty korzystające ze środowiska i ich obowiązki ustalone w planie działań krótkoterminowych.
- 6. uzasadnienie zakresu określonych i ocenionych planie działań krótkoterminowych zagadnień, które obejmuje zakres spraw, o których mowa w części opisowej.

Opis treści Programu ochrony powietrza.

Program ochrony powietrza jest podzielony na załączniki, których zawartość jest następująca:

Załącznik nr 1:

Zawiera informacje ogólne na temat lokalizacji i topografii strefy w roku 2015, w tym:

1. Opis lokalizacji punktów pomiarowych
2. Określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu oraz ich charakteru – przedstawione na mapach i tabelarycznie
3. Dane topograficzne strefy i dane o czynnikach klimatycznych mające wpływ na poziom substancji w powietrzu i wyniki uzyskiwane z modeli wykorzystywanych przy prognozowaniu poziomów substancji w powietrzu
4. Powierzchnia strefy i liczba osób zamieszkujących strefę
5. Informacje dotyczące form ochrony przyrody znajdujących się na obszarze strefy

Załącznik nr 2:

Zawiera opis stanu jakości powietrza w strefie w 2015 r., w tym:

1. Listę substancji w powietrzu, ze względu na które konieczne było opracowanie programu ochrony powietrza i wskazanie źródeł ich pochodzenia,
2. Informacje dotyczące wielkości poziomów substancji w roku, od którego, z uwagi na mierzone stężenia substancji w powietrzu, wymagane jest opracowanie programu ochrony powietrza (2015), i pięciu latach poprzedzających (2010-2014) wraz z podaniem zakresu przekroczeń poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu
3. Czynniki powodujące przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu, ze szczególnym uwzględnieniem przemian fizykochemicznych tych substancji, w tym czynniki powodujące przekroczenia z uwzględnieniem przemian fizykochemicznych
4. Procentowy udział substancji zanieczyszczających w powietrzu wprowadzanych do powietrza przez podmioty korzystające ze środowiska na zasadzie powszechnego korzystania ze środowiska w strefie
5. Łączna wielkość emisji substancji zanieczyszczających powietrze pochodząca ze źródeł znajdujących się w obszarach przekroczeń w strefie
6. Poziom tła dla pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w 2015 roku – określenie poziomu stężeń bez wpływu źródeł antropogenicznych
7. Wyniki modelowania – rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w 2015 r.

Załącznik nr 3:

Zawiera przewidywany poziom substancji w powietrzu w strefie, w roku prognozowanym oraz w roku zakończenia realizacji programu (2024), w tym:

1. Poziom substancji, który będzie występować bez podejmowania działań oraz
2. Poziom substancji, który będzie występować przy podjęciu działań wynikających z konkretnych przepisów oraz
3. Poziom substancji, który będzie występować w przypadku podjęcia wszystkich działań naprawczych,
4. Określenie planowanych działań, w celu osiągnięcia zamierzonej poprawy jakości powietrza w strefie, w tym kierunki i zakres działań niezbędnych do przywrócenia poziomów pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu do poziomów dopuszczalnych

Załącznik nr 4:

Zawiera w szczególności harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji Programu ochrony powietrza, w tym poszczególnych działań średnioterminowych – na okres nie dłuższy niż 5 lat i działań długoterminowych – na okres nie dłuższy niż 10 lat. Podzielony jest następująco:

1. Działania związane z ograniczeniem emisji powierzchniowej
2. Działania ograniczające emisję liniową (komunikacyjną)
3. Działania wspomagające
4. Lista działań, niewynikających z programu, poddanych analizie i przewidzianych do realizacji

Załącznik nr 5:

Zawiera uzasadnienie zakresu zagadnień określonych i ocenionych w programie ochrony powietrza – dotyczy roku 2015, w tym:

1. Uwarunkowania wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych na obszarze strefy, w tym z uwarunkowań zewnętrznych wynikających z polityki ekologicznej województwa mazowieckiego oraz uwarunkowań wynikających z planów na szczeblu lokalnym
2. Charakterystykę techniczno-ekologiczną instalacji, urządzeń, których funkcjonowanie stanowi znaczący udział w poziomach pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu, i rodzajów powszechnego korzystania ze środowiska oraz ocena możliwych do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia ich oddziaływania, w tym określenie źródeł zanieczyszczeń, inwentaryzacja i charakterystyka techniczno-ekologiczna punktowych, powierzchniowych, liniowych źródeł emisji, emisji niezorganizowanej i z rolnictwa,
3. Bilanse emisji pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 wykonane dla podmiotów korzystających ze środowiska na zasadzie powszechnego korzystania ze środowiska i napływów pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 spoza obszaru strefy, które oddziałują na poziomy substancji w powietrzu,
4. Szacunkowe wyliczenie czasu potrzebnego do osiągnięcia celów zakładanych w programie ochrony powietrza.
5. Opis działań naprawczych możliwych do zastosowania, które nie zostały wytypowane do wdrożenia w programie ochrony powietrza, wraz z uzasadnieniem przyczyn ich niezastosowania,
6. Analizę dokumentów, materiałów i publikacji wykorzystanych do opracowania programu ochrony powietrza,
7. Lokalizacja źródeł, których eksploatacja powoduje wprowadzenie do powietrza pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2,5, dla których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne na obszarze strefy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie, podzielone na lokalizacje źródeł na terenie strefy i poza strefą.

Załącznik nr 6:

Zawiera analizę stanu jakości powietrza w strefie w roku 2015, w tym:

1. Wielkości poziomów substancji w powietrzu w strefie, w tym warunków, w których powstają ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5,
2. Potencjalne źródła przekroczeń poziomów alarmowych i dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 pyłu zawieszonego PM2,5 na obszarze strefy,
3. Charakterystyka obszaru objętego planem działań krótkoterminowych.

Załącznik nr 7:

Zawiera zakres działań i sposób postępowania w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego i dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2,5, w tym sposób i tryb powiadamiania przez wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego o zaistnieniu przekroczeń standardów jakości powietrza. Ponadto:

1. Lista podmiotów korzystających ze środowiska, obowiązanych do ograniczenia lub zaprzestania wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, które eksploatują instalację objętą postępowaniem
2. Sposób organizacji i ograniczeń lub zakazu ruchu pojazdów i innych urządzeń napędzanych silnikami spalinowymi,
3. Sposób postępowania organów, instytucji i podmiotów korzystających ze środowiska oraz zachowania się mieszkańców w przypadku wystąpienia przekroczeń standardów jakości powietrza, w tym Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego / Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, Powiatowego / Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, Powiatowego / Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, dyrektorów szpitali, oddziałów ratunkowych, pogotowia oraz przychodni, dyrektorów placówek szkolno-opiekuńczych, straży miejskich i gminnych, delegowanych pracowników gmin przez Prezydenta Miasta, Policji oraz Inspekcji Transportu Drogowego, a także mieszkańców w przypadku ogłoszenia powiadomienia
4. Skutki realizacji planu działań krótkoterminowych, zagrożenia i bariery realizacji

Jednocześnie w Programie określono działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenie, obejmujących w szczególności osoby starsze i dzieci.

W postępowaniu, którego przedmiotem jest aktualizacja programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej – zgodnie z art. 91 ust. 9 i ust. 9e ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zapewniony został udział społeczeństwa, a zgodnie z art. 91 ust. 1 powyższej ustawy projekt uchwały przekazany został do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast oraz starostom.

Konsultacje społeczne rozpoczęte zostały w dniu 24 kwietnia 2017 r., a zakończone w dniu 15 maja 2017 r.

Informacje o projekcie aktualizacji programu ochrony powietrza podane zostały w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających dane o środowisku. Ponadto, zawiadomienia informujące o toczącym się postępowaniu, którego przedmiotem była aktualizacja programu ochrony powietrza oraz o możliwości składania uwag i wniosków do projektów programu zostały umieszczone:

1. na stronie internetowej Województwa Mazowieckiego,
2. na tablicy ogłoszeń przy ul. Jagiellońskiej 26,
3. w dzienniku „Rzeczpospolita”.

Po analizie wniosków i opinii złożonych w toku konsultacji społecznych, wykreślone zostały z zaproponowanych treści załączników przytoczone części historyczne, w celu uproszczenia tekstu.

W toku opiniowania programu przez organy samorządu powiatowego i gminnego przekazane zostały uwagi i wnioski, które w większości zostały uwzględnione, w związku z powyższym konieczna była zmiana treści załączników. Uwagi dotyczyły przede wszystkim zakresu zaproponowanych działań naprawczych, mających na celu przywrócenie standardów jakości powietrza, a także wskazywały na poprawienie procedury działań krótkoterminowych oraz harmonogramu rzeczowo-finansowego.

W większości przypadków samorządy gminne i powiatowe nie przekazały opinii, w związku z tym, zgodnie z art. 91 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska uznano, że projekt aktualizacji programu został zaakceptowany.

Zestawienie opinii, uwag i wniosków oraz informacje o sposobie ich wykorzystania stanowi odrębny dokument.

Ponadto, ponieważ program ochrony powietrza jest aktem prawa miejscowego, zgodnie z Regulaminem konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z Mazowiecką Radą

Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 160/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2011 r., projekty aktualizacji programów ochrony powietrza zostały skonsultowane z Mazowiecką Radą Działalności Pożytku Publicznego. Mazowiecka Rada Działalności Pożytku Publicznego nie wniosła uwag.

Uchwała zostanie opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego. Ustalono termin wejścia w życie uchwały po upływie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego ze względu na umożliwienie podmiotom zobligowanym do realizacji zadań wynikających z zapisów aktualizowanego programu ochrony powietrza wcześniejszego opracowania dokumentów i procedur koniecznych do wdrożenia.

Nadzór nad niniejszym aktem prawnym sprawuje Wojewoda Mazowiecki.